

Nézzetek Jézusra

Lekció: Én. 2.
Textus: Zsid. 13.4

2013. jan. 6.
Gazdagrét

Megbecsült házaselet

Mai témánk a házasság megbecsülése, amit e bibliai szakasz egyértelműen összeköt a szexualitással: "*a házaselet legyen tiszta*", ill. ahogy Károli fordítja: legyen "*szeplőtelen a házasság*". Az eredeti szövegben a házasság feltételéről esik szó - szemben a paráználkodással és házasságtöréssel - és ez egyértelműen kijelöli számunkra az utat, hogy a szexualitásról kell beszélnünk. Sokféle élethelyzetben vagyunk, sokféle elképzelésünk és elvárásunk van egy istentisztelettel kapcsolatosan; legyünk nyitottak arra, hogy Isten igéje a szexről beszéljen velünk. Lássuk hát, hogy 1. *mit mond a textus a házasság megbecsüléséről?*; majd próbáljuk megérteni, hogy 2. *miért mondja ezt*; végül pedig 3. *mi következik mindebből az életünkre nézve?*

I. Mit mond a házasság megbecsüléséről?

Ahhoz, hogy e rövid buzdítás súlyát, jelentőségét értsük, a Zsidókhoz írt levél kontextusában kell vizsgálnunk. Óriási magasságokban, dicsőséges horizontokon jártunk a Zsidókhoz írt levél - ami valójában egy első századi igehirdetés a Rómában élt zsidókeresztényeknek - tanulmányozása közben. Fantasztikus dolgokat hallottunk a Tökéletes Főpapról, Jézusról, aki egyetlenegy áldozatával lelkiismeretükben tökéletessé tette a hozzá járulókat. Az egész levél Jézus Krisztus páratlan és csodálatos voltát mutatta fel annak a közösségnek, akiket a Jézusban való hitért üldözés, sőt mártíromság fenyeget. De szerzőnk célja az volt, hogy akármilyen nehézségekkel is kell szembenézniük, semmiképpen ne tagadják meg a hitet. Sőt, imádják és szolgálják azt a főpapot, aki ismeri nehézségeiket, aki maga is szenvedett, aki mindenben együttérez velük, aki tisztává mosta őket, és akihez bármikor szabad lelkiismerettel jöhetnek.

Mindezek után a 13., azaz a záró fejezetben gyakorlati buzdításokat olvasunk. Testvér- és vendégszeretet, a házasság megbecsülése, a vezetőkhöz való viszony, az adakozás, valamint a dicsőítés ezek témái. Miért? Mert ha mindaz a dicsőséges kijelentés, amelyről eddig volt szó, igaz és valódi, akkor annak hatással kell lennie a mindennapi életre! Az egész felett való csodálatunk és örömünk hiábavaló, ha nem vezet arra, hogy másképpen éljünk. Sőt, hadd menjek tovább: nem csak következik a Jézussal való közösségből a testvér- és vendégszeretet, a megszentelt házaselet, a pénzhez és a vezetőkhöz való egészséges viszony, hanem ez utóbbiak gyakorlása része annak, ahogy gyakoroljuk magunkat a Krisztussal való közösségben, ahogy megmaradunk a vele való közösségben minden egyéb, külső nehézség ellenére. Tehát ezek a rövid felszólítások, köztük a házaselet tisztaságára vonatkozó, nem jelentéktelenek: azzal a súllyal érkeznek hozzánk, amit az eddig elhangzottak jelentettek. Ez pedig röviden fogalmazva azt jelenti, hogy az istentiszteletünk, az Istennel való kapcsolatunk és a szex összetartoznak.

Hogyan becsüljük meg a házasságot? Mit jelent a házasság megbecsülése? Az eredeti kifejezés jelentése: drága. Legyen a házasság drága, értékes, megbecsült. Nem olcsó, nem valami, amiről gyorsan nyilatkozunk, amit könnyen feladunk vagy feláldozunk. Ne legyen közömbös, hanem legyen szívbéli kincs. Nem opció, nem avítt társadalmi berendezkedés, ami úgyis változik. Legyen olyan köztetek, mint ami igazán értékes, amit óvtok, amit őriztek, amit féltve gondozgattok. Továbbá a szövegből az is kiderül, hogy ezen a helyen a Biblia a házasság megbecsülését a szexuális tisztasággal köti össze. Ezért ítéli el a paráznaságot és a házasságtörést. Mit jelent ez? A házasságot azáltal becsüljük meg, hogy igazodunk Isten eredeti, teremtési szándékához: a szex helye a házassági szövetségben van. Azaz egy férfi és egy nő legális, nyilvános, kizárólagos és életre szóló elkötelezett kapcsolatában. Ezért a házasságon kívüli szex házasságban élő személy esetén házasságtörés, nem házasságban élő esetén paráznaság. Isten népe akkor értékeli, becsüli, tartja igazán drágának és szentnek a házasságot, ha azt az alkotója elképzelése szerint látja és gyakorolja. Természetesen számos oldalról meg lehet közelíteni a kérdést. De Jézus követői, ha hitelesek és következetesek akarunk lenni a teremtő és megváltó Istennel való közösségünkhöz, nem írhatjuk felül a házasság teremtőjének szándékait. Még akkor sem, ha ennél viccesebbet és megbotránkoztatóbbat nehéz mondani a mai világban...

Nehéz, hiszen számtalan ellenvetéssel találkozunk. Nem valamiféle keresztény maradiság ez, aminek gyökerében az áll, hogy a szex valami alsóbbrendű, mocskos dolog lenne? Van, aki ennyit hall (elég szelektíven), hogy persze hogy a keresztények ezt állítják, hiszen a szexet rossznak, szégyenteljesnek, bűnösnek tartják. Hadd válaszoljam, hogy nem. A Biblia a szexet jónak, Isten ajándékának, sőt, élvezendőnek, öröm forrásának tartja. Akkor miért kellene a házasság előtt vagy azon kívül megtartóztatni magunkat? Nem természetellenes ez? Éhesek vagyunk, eszünk; megszomjazunk, iszunk; elfáradunk, aludnunk kell. A szex ugyanilyen fizikai szükség. Ahogy az előbbieket nélkül nem lehet élni, úgy aki a "szexet elnyomja", az is beteggé lesz - halljuk. Természetesen ezen érvek hevében ritkán gondolkozunk el azon, hogy amint az evést is kordában tartjuk (próbáljuk), hasonlóképpen van ez a szexszel is. Valamint mégsem ugyanaz a kettő. Nem ugyanaz bemenni egy boltba, és ételt vásárolni, mert éhesek vagyunk és valamit megkívántunk, mint valakivel lefeküdni, mert szexuális vágyaink vannak. Mégpedig azért nem, mert ez utóbbi nem szólhat kizárólag egy ember szükségéről. De ezen a ponton már elérkezünk ahhoz, hogy miért hív a Biblia a házaseset ez értelemben vett tisztaságára.

II. Miért tanítja ezt a Biblia?

Mielőtt megpróbálom kifejtetni az isteni rend háttérét és értelmét, hadd kérjem, hogy akármilyen állásponton is vagy, adj most magadnak egy esélyt megérteni a Biblia érvelését - mielőtt csípőből elutasítod. Ez azt jelenti, hogy egy kis idő erejéig megadod annak a lehetőségét, hogy másképpen legyen, mint eddig gondoltad és/vagy gyakoroltad. Félreteszed egy kis időre a felháborodást, vagy az éppen attól való félelmet, hogy az esetleges változásnak túl nagy az ára. Amennyiben valóban nyitottnak mondod magad, az azt jelenti, hogy megpróbálsz megérteni, befogadni előítéletek nélkül a bibliai tanítást, hogy majd utána megvizsgáld, értékeld, és még mindig mondhatod, hogy nem. És (sajnos) ezeket a mondatokat keresztényeknek is

meg kell fontolniuk, mert többen igen gyorsan pattintjátok e témát, avagy igen szelektív hallásra tettetek szert ez ügyben. Tehát nyitottságot kérek.

Miért tanítja a Biblia, hogy a szexnek a házasságban van a helye? Mire való szex? Sokak feltételezése, hogy a Biblia szerint biztosan az utódnemzés a válasz e kérdésre - hiszen ha a szex tisztátalan, akkor mi más legitimálhatná, minthogy nélküle kihalna az emberiség. (Vajon ennyire elrontotta volna a teremtő a teremtést, hogy csak szex által tudunk szaporodni, amit különben rossznak gondol?) Nyilvánvaló, hogy a szex több, mint az utódok nemzésének eszköze.

A szex célja nő és férfi egygyélételének, egységének az elmélyítése. A szex jele és eszköze annak, hogy a páromat szeretem, hogy összetartozom vele, hogy teljesen és feltétel nélkül elfogadom, és hogy teljesen és feltétel nélkül megnyílok előtte. Az önmagam odaadásának, a párom szeretetének eszköze. A szex az a ragasztó, amit Isten azért helyezett férfi és nő kapcsolatába, hogy a legmélyebb szinten, szavakon, mondatokon, érzelmeken, de még a test vágyain túl is megéljük az egygyélétel csodáját és titkát. Tehát a szex nem pusztán testi kielégülés. És ezért, biblikusan nézve, nem az egyén szükségéről szól, hanem a pár összetartozásáról. És igazi titka az, hogy akkor hozza a legtöbb örömet, a legigazibb beteljesülést, amikor nem én, hanem a másik van a középpontban. A szex individuális kielégülés helyett szeretet adás, és paradox módon ez nyújtja a legmélyebb individuális meglegedést és örömet, sőt, gyönyört. A szex gyönyörű, titokzatos, áldott ajándéka Istennek egy férfi és egy nő kapcsolatában - ha jól élnek vele. A Biblia nem lenézi, nem megveti, hanem nagyra értékeli. Becsüljük meg!

És amennyiben ez így igaz, magával hozza a házassági szövetség igényét. Miért? Azért, mert hogyan adnád magad oda valakinek testileg, ha nem vagy kész magadat odaadni érzelmileg, gazdasági értelemben, valamint egyszer és mindenkorra? Odaadom magam testileg, de azt nem ígérem, hogy holnap vagy holnapután is veled leszek. Odaadom magam testileg, ebben kifejezem, hogy érted vagyok, de a jövőmet és céljaimat nem osztom meg veled, azokat magamnak tartom. Megnyílok előtted testileg, de nem teszem előtted nyilvánvalóvá, hogy ki vagyok, melyek a szándékaim, az érzéseim. Eggyé leszünk testileg - de bármikor kísétálhatok ebből az egységből, a szabadságom nem fogom korlátozni miattad. Odaadom magam testileg, és ezt várom tőled is - de nem vállallak fel nyilvánosan és törvényesen, mint a páromat. Hiteles lehet-e ez? Azt gondolom, hogy nem. Mert ilyen mondatok nem állnak meg. Még ha így is hangoznának, a valóság inkább az, hogy elveszek valamit magamnak testileg, de nem kötelezem el magam semmilyen más értelemben. És erre még mindig mondhatod azt, hogy rendben, de ha mindketten egyetértünk ebben, akkor mi lehet a kifogás? Ha mindketten elveszük a magunkét, mindkettőnknek szükségünk van rá, mindkettőnknek jó így, miért kellene ezt a házasságra korlátozni? De szeretném, ha megértenénk: ha a szex valóban ez az Istentől való ajándék férfi és nő kapcsolatában, akkor a házasság nem korlát, hanem szabadság forrása. Az elköteleződés nem korlátozza a szexet, hanem kiteljesíti - hiszen a szex erről az elköteleződésről beszél hatalmas erővel. Akkor is erről beszél, ha nincs elköteleződés, hiszen testileg, lelkileg egyesít a másik emberrel. Csak közben ott van a kérdés: meddig tart ez, mi lesz ebből, elég jó vagyok-e ahhoz, hogy velem maradjon, csak hitegetem magam, hogy ez komoly lesz, stb...?

A kérdés tehát így foglalható össze: a mai individualista társadalom, és a megromlott, önző emberi szív, deformálja a szexet. Ami Isten alkotásában férfi és nő kapcsolatának dicsőséges és gyönyörű eleme volt, és amit Isten arra adott, hogy ezt a kapcsolatot elmélyítse és megerősítse, az a mi kezeink között önző testi kívánsággá

silányult. Azt kell mindenkinek eldöntenie, hogy melyik úton kíván járni, mihez kíván igazodni: ahhoz, ahogyan a szexet az alkotója adja elénk, vagy ahhoz, amint a szexet korunk társadalma kezeli?

III. Mi következik ez eddigiekből az életünkre nézve?

"Legyen megbecsült a házasság mindenki előtt, és a házasság legyen tiszta!" Lássuk, hogyan valósulhat meg ez meg különböző élethelyzetekben.

Azon egyedülállók, akik párkapcsolatot és házasságot szeretnének, azzal becsülik meg a házasságot és tartják tisztán a házasságot, ha a szexszel várnak a házasságig. Akkor tartod igazán értékesnek, drágának a házasságot, ha Isten rendje és célja szerint tekintesz rá. Akkor tartod igazán kincsnek a szexet, ha megvárnod, hogy a maga teljességében élhesd meg. Ami igazán érték, aminek ismerjük az értékét, a szépségét, arra tudunk várni - és azt nem akarjuk türelmetlenségünkkel elrontani. Nem azért vársz tehát, mert rossz a lelkiismereted, mert a szex bűn, stb., hanem azért, mert az igazi jóra készülsz. Persze, ha ezt így is gondolod, ott van a félelem: hogyan lesz párom, hogyan marad meg mellettem bárki, ha nem fekszem le vele az esküvő előtt? Kipróbálás nélkül bevállalni?! - halljuk a megdöbbenést. De hadd mondjak erre két dolgot: ha a párod nem tiszteli a hited, és azt, hogy te a szexről Isten terve szerint gondolkozol, és te ezért a félelem miatt, hogy elveszted őt, lefekszel vele a legjobb meggyőződésed ellenére, akkor mi lesz ebből? Akkor hogyan szeret az illető? Mit jelent, hogy szeret? A másik gondolat: szomorúan mondom, hogy egészen mélyen végigkövettem már több párnak a válását is. Egyetlen kivétellel sohasem az volt a gond, hogy nem működött a szex. Minden csodás, harmonikus, szép, szeretjük egymást - de nem illünk össze.... Nem ez a helyzet, kedves fiatalok, ne vegyétek be az "előtte mindenképpen ki kell próbálni" mára már dogmatikussá lett hazugságát! Különben a ma kötött házaspárok túlnyomó többsége kipróbálta előtte, mégsem lett kevesebb a zátonyra futó kapcsolatok száma, sőt, ellenkezőleg...

Azokat az egyedülállók, akik nem terveznek megházasodni (akár elváltak, akár özvegyek), szintén megszólítja ez az ige. Mi a ti lehetőségetek, szerepetek abban, hogy a házasság legyen megbecsült, és a házasság legyen tiszta? Az imádság és a bölcs, Isten szerint való tanács. Mert gyakran fordul a felnőtt unoka a nagyszülőhöz, a házassági krízisbe került felnőtt fiú vagy lány a szülőhöz, és egyáltalán nem mindegy, hogy a világ bölcsességét, vagy Isten elgondolását képviseljük. Imádkozz a környezetekben lévő házaspárokért, és légy készen bölcsen szólni, amikor kérdeznek.

Külön kell szólni azokról, akik szakítás után, válófélben vannak, de még nem váltak el. Hogyan lehet megbecsülni a házasságot - amikor a hűtlen fél álmaid zúzta össze? Mit jelenthet itt, hogy legyen tiszta a házasság? A házasság megbecsülése azt jelenti, hogy - amennyiben visszafordíthatatlan már a folyamat - engedted lezárulni, és csak ha lezárult, ha megszületett a válasz kimondása, kezdesz bele új kapcsolat keresésébe. Tudom, hogy többen nem is értik, hogy miért kell ezt hangsúlyozni, de vannak mások, akik a válással együtt járó megalázottság, kiszolgáltatottság, magány közepette azt élik meg, hogy nagyon gyorsan szükségük van arra, hogy megtalálják párjukat. Nem számolnak azzal, hogy ilyenkor érzelmileg kiszolgáltatott, sok szempontból vak az ember, és nem méri fel azokat a bonyodalmakat sem, amit az okoz, hogy még nem lezárt a kapcsolat formálisan az egyik oldalon, de már valami elkezdődik a másikon. A házasság megbecsülése ez esetben a régi eltemetése és

elgyászolása - ehhez időre van szükség. Ne siess, ne kapkodj; tekintsd az időt Isten ajándékának és védelmének!

A házásokhoz csak röviden szólok - bár hosszan lenne szükséges. Ne becsüljétek le a házasságot és házaseletet! Az akkor lesz tiszta, folt nélküli, Istennek kedves, ha Isten ajándékának tartjátok és értékesnek tarjátok. Ne használjátok zsarolásra és jutalmazásra - nem arra adatott, az a szex lebecsülése. Ahogy Pál apostol mondja, „*ne fosszátok meg egymást magatoktól, legfeljebb közös megegyezéssel egy időre...*” (1Kor. 7.5) Beszélgetsetek a szexről, és hordozzátok imádságban. Adjatok érte hálát az Úrnak, vagy kérjétek, hogy segítsen a nehézségeken felülemelkedni. (Ha szükséges, kérjünk segítséget szakembertől)

Végezetül térjünk vissza a bevezető gondolatokhoz. Azt mondtam, hogy a házasság megbecsülésére hívó szó nemcsak egyenes következménye annak, hogy felragyogott előttünk Jézus Krisztus, a tökéletes főpap, de ennek gyakorlása eszköze annak, hogy megmaradjunk a vele való közösségben. Azért mondhatjuk ezt, mert a házasság, férfi és nő egygyélétele és egysége a képe annak, ahogy az Úr az ő népével való egységéről beszél. A házasság, és benne a szexualitás, azaz önmagunk feltétel nélküli odaadása beszél arról, ahogy Isten Jézus Krisztusban feltétel nélkül odaadta magát nekünk. Férfi és nő egységében az önátadás homályos tükre annak az isteni önátadásnak, kölcsönös szeretetnek és öröme, amit az Atya Fiú Szentlélek Isten közösségében létezik. És ezért a beteljesült házassági egység, akármilyen értékes és áldott is legyen, csak rámutat testünk és lelkünk, egész valónk azon beteljesülésére, amikor egy nap szemtől szembe látjuk a mi Urunkat és Istenünket. Bármilyen eksztatikus öröm, bármilyen szabadság és szeretet, elfogadás és bensőségesség, ami megélhető a házasságban és a szexben csak halvány előképe annak a tökéletes öröme, ami az Úrral való egységből fakad. Ha tehát megadatik ez egy párnak, jól teszik, ha nem bálványozzák az élményt, hanem hálaadásban hordozzák Isten előtt, és arra készülnek, amire ez mutat. Hasonlóan a várakozás, a hiány is Jézus Krisztus felé vezet. Mert az igazi hiány az ember lelkének hiánya. És ez jelenik meg hatalmas erővel úgy, mint a pár hiánya, sőt, a szex hiánya. A rettentő erős intimitás utáni vágy, vagy éppen testi vágy gyakran nem más, mint az ember lelki ürességének kisugárzása. És az igazi válasz erre nem a pár, hanem az a Jézus, aki érted, neked odaadta magát a kereszten, hogy bűneidből megmosva egyesítsen az Atyával. Ezért énekelhetjük most a bibliai Énekek Éneke szövegét úgy, mint ami szerelmes ének: a földi szerelmes éneke, és az Úr szerelmesének éneke is: *"Tégy engem, mint pecsétet a szívedre, mint pecsétet a karodra! Mert bizony erős a szeretet, mint a halál, legyőzhetetlen a szenvedély, akár a sír. Úgy lobog, mint a lobogó tűz, mint az Úrnak lángja."* (Én. 7.6) ÁMEN!

Lovas András